

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای

بازارهای سرمایه عربی

سال اول | شماره ۲۷ | ۱۹ آذر ۱۴۰۲

اداره امور بین‌الملل

بسم الله الرحمن الرحيم

تدوین و انتشار	اداره امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری	دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رئیس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین الملل
نظارت	کریم کریمی، رئیس اداره امور بین الملل سازمان
همکاران این شماره	کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوماً انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.
نشریه الاشارات از دریافت مقاله‌ها و اخبار مناسب استقبال می‌کند.
نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله‌ها آزاد است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.
نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه دوازدهم،
اداره امور بین الملل
تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷
نشانی اینترنتی: www.seo.ir
پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

● عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

● مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● رشد اقتصادی عمان

● بودجه ۲۰۲۴ عربستان: تقویت رشد غیرنفتی با افزایش هزینه‌ها

● تداوم رشد GDP قطر

● تلاش‌های مصر برای احیای گردشگری

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

روند تحرک شاخص بورس‌های عربی منطقه در هفته گذشته عمدتاً منفی بود. در این مدت شاخص ۸ بورس قرمز رنگ بود که بورس عراق با ۸ درصد افت، بهترین عملکرد را داشت. شاخص بورس قطر هم دو درصد پایین آمد. این میزان برای بورس‌های فلسطین، ابوظبی، عمان و اردن بیش از یک و برای بورس‌های دوبی مصر کمتر از یک درصد بود.

از سوی دیگر شاخص بورس لبنان بیش از یک درصد بالا رفت و سه بورس دیگر، یعنی عربستان، کویت و بحرین هم کمتر از یک درصد رشد داشتند.

از موضوعات مهم تأثیرگذار بر بازار سرمایه کشورهای عربی منطقه می‌توان به تداوم جنگ در منطقه، و کاهش خرید نفت خام توسط چین و عدم افزایش قیمت این طلای سیاه اشاره کرد.

ردیف	کشور	شاخص	7 December 2023	تغییر هفتگی (%)	تغییر از ابتدای سال End-2022
۱	اردن هاشمی	Amman SE General	2,381.91	-1.03	-4.78
۲	امارات متحده عربی	DFM General	3,956.26	-0.79	18.59
۳	امارات متحده عربی	FTSE ADX General	9,400.75	-1.45	-7.94
۴	بحرین	Bahrain All Share	1,942.35	0.13	2.48
۵	عراق	ISX Main 60	811.36	-7.90	38.47
۶	عربستان سعودی	Tadawul All Share	11,225.35	0.43	7.13
۷	عمان	MSM 30	4,594.41	-1.37	-5.41
۸	فلسطین	Al-Quds	571.02	-1.63	-10.74
۹	قطر	QE General	9,848.15	-1.93	-7.80
۱۰	کویت	Main Market 50	5,372.20	0.21	-6.06
۱۱	لبنان	BLOM Stock	1,652.09	1.48	17.15
۱۲	مصر	EGX 30	24,686.16	-0.20	69.10

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● رشد اقتصادی عمان

صندوق بین‌المللی پول (IMF) در گزارش اخیر خود، بهبود اقتصادی عمان را «ثابت» اعلام کرد. همچنین از مهار تورم به دلیل قیمت مطلوب نفت و شتاب اصلاحات اقتصادی یاد کرد.

بخش هیدروکربن، دلیل عمده بهبود اقتصادی عمان و کسب رشد ۴/۳ درصدی در سال ۲۰۲۲ بود. در این میان، بخش‌های غیرهیدروکربنی، از جمله کشاورزی، ساخت‌وساز و خدمات، نقشی محوری در حفظ این شتاب داشتند. رشد بخش غیرنفتی عمان از ۱/۲ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۲/۷ درصد در نیمه اول سال ۲۰۲۳ افزایش یافت.

از سوی دیگر، تورم از ۲/۸ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱/۲ درصد در طول ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۳ کاهش یافت. علاوه بر این، مدیریت مالی هوشمندانه همراه با قیمت بالای نفت، منجر به کسب مازاد مالی در سال ۲۰۲۲ شد. نیز، بدهی بخش عمومی کاهش قابل توجهی را شاهد بود که منجر به ارتقای رتبه اعتباری عمان شد.

با این وجود، تداوم این چشم‌انداز مثبت همچنان موضوعی چالش برانگیز است. عواملی مانند نوسانات قیمت نفت، تحولات اقتصادی و مالی جهانی و سرریزهای احتمالی ناشی از درگیری‌ها می‌تواند این روند باثبات را تحت تأثیر قرار دهد.

● بودجه ۲۰۲۴ عربستان: تقویت رشد غیرنفتی با افزایش هزینه‌ها

علی‌رغم تمدید کاهش تولید و کاهش قیمت جهانی نفت، عربستان سعودی تنها کاهش جزئی درآمد در بودجه سال ۲۰۲۴ را پیش‌بینی می‌کند. این کشور قصد دارد با پیشبرد پروژه‌های بزرگ، هزینه‌های خود را برای حمایت از اقتصاد غیرنفتی افزایش دهد.

در سال ۲۰۲۲، اقتصاد عربستان سعودی رشد شدیدی را تجربه کرد و از بسیاری از کشورهای دیگر گروه ۲۰ پیشی گرفت و اولین مازاد بودجه خود را در نزدیک به یک دهه به دست آورد. با این حال، این اقتصاد تحت تأثیر کاهش تولید نفت و کاهش قیمت آن قرار گرفته است. با این وجود، رشد تولید ناخالص داخلی غیرنفتی در سال ۲۰۲۳ به حدود ۵/۹ درصد رسید که به طور قابل توجهی از کل اقتصاد بهتر بود.

بر اساس داده‌های وزارت دارایی عربستان، انتظار می‌رود کل هزینه‌های پیش‌بینی شده برای سال آینده به ۱/۲۵۱ تریلیون ریال سعودی (۳۳۴ میلیارد دلار) برسد که در مقایسه با بودجه سال ۲۰۲۳، حدود ۱۲ درصد افزایش را نشان می‌دهد. همچنین برای سال ۲۰۲۴، این پادشاهی کل درآمد خود را حدود ۱/۱۷۲ تریلیون ریال را پیش‌بینی کرده است. علی‌رغم تمدید کاهش داوطلبانه تولید نفت به میزان یک میلیون بشکه در روز، کل درآمدهای پیش‌بینی شده برای سال ۲۰۲۳ حدود ۱/۱۹۳ تریلیون ریال بوده که از بیانیه پیش از بودجه سپتامبر پیشی گرفته است.

● تداوم رشد GDP قطر

بر اساس آمار رسمی منتشر شده توسط «سازمان برنامه‌ریزی و آمار قطر»، تولید ناخالص داخلی قطر در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۳ نسبت به مدت مشابه سال گذشته یک درصد رشد داشته است. برآوردهای تولید ناخالص داخلی سال به سال که به قیمت‌های ثابت محاسبه می‌شود، در سه ماهه دوم به ۱۷۰ میلیارد ریال قطر (۴۶/۷ میلیارد دلار) رسید که از برآوردهای تجدیدنظر شده ۱۶۸/۴ میلیارد ریال برای مدت مشابه در سال ۲۰۲۲ پیشی گرفت. با این حال، تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری در سه ماهه دوم سال جاری با کاهش ۱۳/۷ درصدی به ۱۸۶/۳ میلیارد ریال رسید. این رقم برای فصل مشابه سال قبل برابر با ۲۱۶ میلیارد ریال بود.

ارزش افزوده ناخالص واقعی (GVA) فعالیت‌های غیرمعدنی و معدنی که ۶۲ درصد از تولید ناخالص داخلی واقعی قطر در سه ماهه دوم را تشکیل می‌دهد، در این دوره با ۱/۰ درصد افزایش

به ۱۰۴/۷۲ میلیارد ریال رسید. از سوی دیگر، GVA واقعی معدن و صنایع وابسته که ۳۸ درصد تولید ناخالص داخلی واقعی را تشکیل می دهد نیز با ۲/۳۳ درصد افزایش به ۶۵/۳۷ میلیارد ریال رسید.

● تلاش های مصر برای احیای گردشگری

مصر در تلاش برای احیای گردشگری، مشوق های جدیدی را برای حمایت از این بخش در مناطق مجاور دریای سرخ در جنوب سینا ارائه کرده است. احمد عیسی، وزیر گردشگری مصر، در مصاحبه ای اظهار داشت که با وجود برخی تأخیرها در تمدید رزرو تا پایان سال، انتظار می رود صنعت گردشگری، که نقشی حیاتی در ذخایر ارزی محدود مصر ایفا می کند، بیش از ۱۳ میلیارد دلار درآمد ایجاد کند. علاوه بر این، پیش بینی می شود که حدود ۱۵ میلیون گردشگر به این کشور وارد شوند.

به گزارش رویترز، عیسی اشاره کرد که توقف صنعت گردشگری در کشور رژیم صهیونیستی، فرصت مغتنمی است برای جذب گردشگران. همچنین وی اشاره کرد که مصر برای هر فرود هواپیما در شرم الشیخ، ۵۰۰ دلار مشوق اضافی در نظر گرفته است.

تا پایان ماه اکتبر، هجوم گردشگران آلمانی که حدود ۱۰ میلیون رزرو را به خود اختصاص داده بودند، همراه با ورود گردشگران چینی، باعث افزایش هفت درصدی تعداد کل گردشگران در مصر نسبت به سال قبل شد. مصر به عنوان بخشی از برنامه خود برای افزایش نرخ رشد سالانه ۳۰ درصدی بخش گردشگری، فعالانه به دنبال افزایش مشارکت بخش خصوصی و ارتقای نقش خود در عملیات خدمات رسانی در اماکن گردشگری و فرودگاه ها است. عیسی اظهار داشت که بسیاری از نهادهای بخش خصوصی، اعم از داخلی و بین المللی، علاقه خود را برای همکاری با دولت مصر برای مدیریت فرودگاه ها ابراز کرده اند. مصر همچنین خوشبین است که موزه بزرگ مصر، واقع در مجاورت اهرام جیزه، به رشد بخش گردشگری کمک شایانی خواهد کرد. به گفته عیسی، پیش بینی می شود این موزه بین فوریه و مه سال آینده درهای خود را باز کند.